

Die Große Stille (El gran silencio)

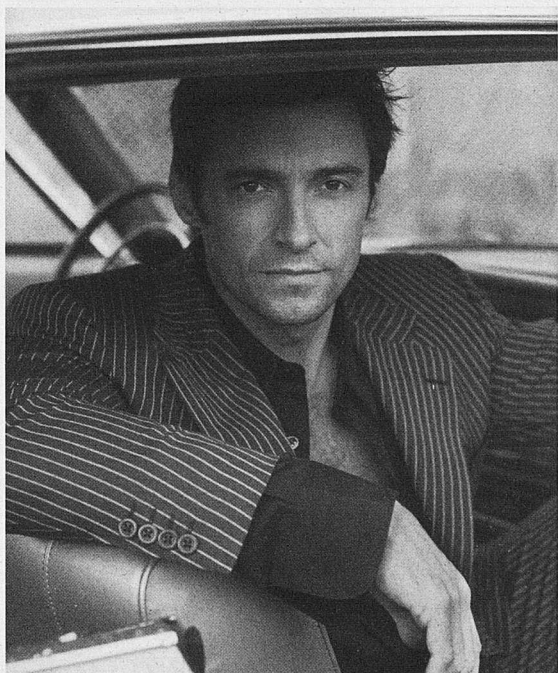
Abans de veure *Die Große Stille* convé informar-se de què va, perquè entrar en una sala i estar gairebé tres hores veient com transcorre la vida a un monestir francès sense saber-ho pot fer sortir l'espectador abans de la primera hora de projecció. A més, el so que se sent és el que prové del lloc de gravació i, si hi ha música, són les cançons que canten els frares a les funcions.

El punt de partida d'aquest documental és bo, però arrossega uns defectes, greus al meu parer, que fan que el vegi com a molt sobrevalorat per aquells que cerquen "noves formes d'expressió" al cinema.

En primer lloc hi ha els fragments bíblics que apareixen adesiara i que no passen de tres, però es repeteixen tan sovint que un es duu la sensació que el director tracta de curt l'espectador. En segon lloc, també la repetició de certs fórmules visuals (mostrar en primer pla cadascun dels frares) no ajuda gens a passar els minuts i, finalment, la manera de gravar: no es tracta de demanar un muntatge estil Spike Lee amb canvi de pla cada deu segons, però sí algun *travelling* lleuger, un muntatge paral·lel, no res que ja fos experimentat els anys deu del segle passat, en comptes d'una presa fixa feta des d'un trípod, com si la càmera fes de quarta paret. En resum: una bona idea que es queda a mitges, per culpa d'una realització mal resolta.

The Prestige (El truco final: el prestigio)

La darrera pel·lícula del director Christopher Nolan sembla més aviat un esborrany de *The Dark*

Knight, segona incursió al món de Batman, després de la interessant *Batman Begins*, que el director estrenarà l'any 2008. Hi repeteixen com a actors principals Christian Bale i Michael Caine i la ideologia que hi ha al darrere és molt semblant: per ajudar a guanyar l'adversari (els enemics en el cas de Batman, el públic a *The Prestige*) s'ha de recórrer a l'engany, a la creació de pors i falses expectatives. Ara bé, el nexa comú més fort que comparteixen ambdues pel·lícules és una visió desempaçada i negativa de la natura humana.

És en aquesta clau que el visionat de *The Prestige* hi surt guanyant molt, perquè és un retrat taxatiu sobre l'estultícia humana i la manera com la idea de venjança no tan sols pot destruir l'adversari, sinó també a un mateix. En canvi, si l'espectador espera veure un simple "encara més difícil" sobre els trucs de màgia, la pel·lícula pot resultar desconcertant i, de retop, buida i inconsistent.

Ja ho he dit abans, *The Prestige* és com un assaig general d'una pel·lícula posterior i no aconsegueix agafar l'alçada de les pel·lícules anteriors de Nolan, especialment *Insomnia* i *Batman Begins*, però en qualsevol cas és molt recomanable si es veu com un estudi sobre què té de dolent viure només amb la finalitat de voler fer mal als altres.

Babel

Fallida, definitivament es pot qualificar així la tercera part de la "trilogia del dolor" que ha dirigit el mexicà Alejandro González Iñárritu. *Amores perros* va obrir el 2000 la primera part d'un tríptic de pel·lícules, escrites conjuntament pel director i per Guillermo Arriaga, que tracten sobre processos dolorosos de redempció moral. La primera pel·lícula és excelsa, continguda fins i tot en els moments que haurien pogut ser excessius, però ja a *21 Grams*, del 2003, el conteniment formal de l'obra anterior

va començar a desaparèixer i les situacions exposades fregaven la inversemblança.

Tres anys més tard, amb *Babel*, es confirma que el que va ser un cert total a *Amores perros*, una pel·lícula coral en què els diferents personatges estaven lligats d'una manera o un altre a un accident a Ciudad de México, no passaria la prova de repetir-se dues vegades més, per la qual la sensació de "cosa ja vista" es fa massa present.

Malgrat l'excés de situacions extremes, es deuen veure de tant en tant algunes escenes tendres, sensibles, com la del policia japonès que anima una jove sordmuda desitjosa d'experiències sexuals que no arriben a fructificar mai, i que és la millor de les tres històries principals que formen *Babel*. Ara bé, hi ha al final de tot la sensació que, a l'hora de fer la pel·lícula, es varen fer servir molts de prejudicis sobre com els forans veuen els països estrangers: n'hi ha prou amb contrastar de quina manera és presentat Mèxic a *Amores perros* (una societat moderna i cosmopolita) o a *Babel* (els "típics" mexicans peresosos i sovint beguts), una simplificació que li fa més mal que bé.

Flags of Our Fathers (*Banderas de nuestros padres*)

La segona incursió de Clint Eastwood al gènere bèl·lic (la primera va ser el 1986 amb *Heartbreak Ridge* (*El sargento de hierro*), tot i que no comparteix gaire punts de connexió amb *Flags of Our Fathers*) torna a mostrar-nos fins a quin punt el director sap manejar amb total precisió els fils d'allò que la defineixen com una bona pel·lícula clàssica: personatges molt ben perfilats —malgrat que en cap moment caiguin en estereotips—; bon ritme narratiu; fotografia acurada; etc. Ara bé, si s'han de destacar alguns punts de la pel·lícula que conta en part la cruenta batalla d'Iwo Jima són la densitat i la subtileza.

Flags of Our Fathers comparteix amb l'anterior obra de Clint Eastwood, *Million Dollar Baby*, aquest

sentiment de densitat, no com a element negatiu, sinó que, aparentment darrere una senzillesa, hi ha molt més i que fa bona la citació d'Antonio José Navarro quan critica a *Dirigido por...* la pel·lícula anterior de Clint Eastwood (núm. 342, febrer de 2005): "El cinema fa mirar. El bon cinema crea, en cada pla, en cada seqüència, la necessitat de fixar-hi la vista." Això és el que també hi ha en aquesta història bèl·lica, amb una estructura coral i uns salts temporals per primera vegada presents en una pel·lícula de Clint Eastwood, amb els quals embasta una de les millors pel·lícules contra la guerra dels darrers anys. És en aquest punt que també s'ha de parlar de la subtileza, perquè l'aire antibel·licista que amara tot *Flags of Our Fathers* és un exercici de delicadesa, perquè en cap moment esdevé un pamflet, sinó que és l'espectador que, amb la informació que li dona el director, arriba a veure les conseqüències de tot conflicte armat i que els únics que hi surten guanyant són els polítics. En aquest sentit és memorable la frase que pronuncia un dels protagonistes: "Si lluitàvem, no era per la pàtria, sinó pels companys que teníem just al costat, per res més."

Personalment, he de confessar que *Mystic River* i *Million Dollar Baby* em varen arribar més —segurament per la temàtica, que m'és més propera—, però en tot cas no es pot deixar de veure-la, sobretot si es té en compte que d'aquí a poc temps s'estrenarà la visió japonesa de la batalla per una illa de tan sols trenta-sis quilòmetres quadrats que va costar gairebé trenta mil vides, per després fer-se'n la idea final completa. ■

